

Monique

‘Mama, mag ik naar huis toe?’

Een FilmMoment productie i.s.m. stichting Social Film
Gé Haans, Eline van der Kaa, Emma de Waal en Jesse van Venrooij

voorjaar 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De Film	4
Logline	4
Situatieschets	4
De Film	4
Structuur & verhaalopbouw	5
Personages	5
Research	6
Motivatie van de makers & maatschappelijk belang	6
Impactstrategie	7
Doelen	7
Doelgroepen	7
Campagneperiode	8
Producten	8
Distributie	8
Partners	9
Planning	9
Financiering	10
Tot slot	10
Referentiemateriaal	11

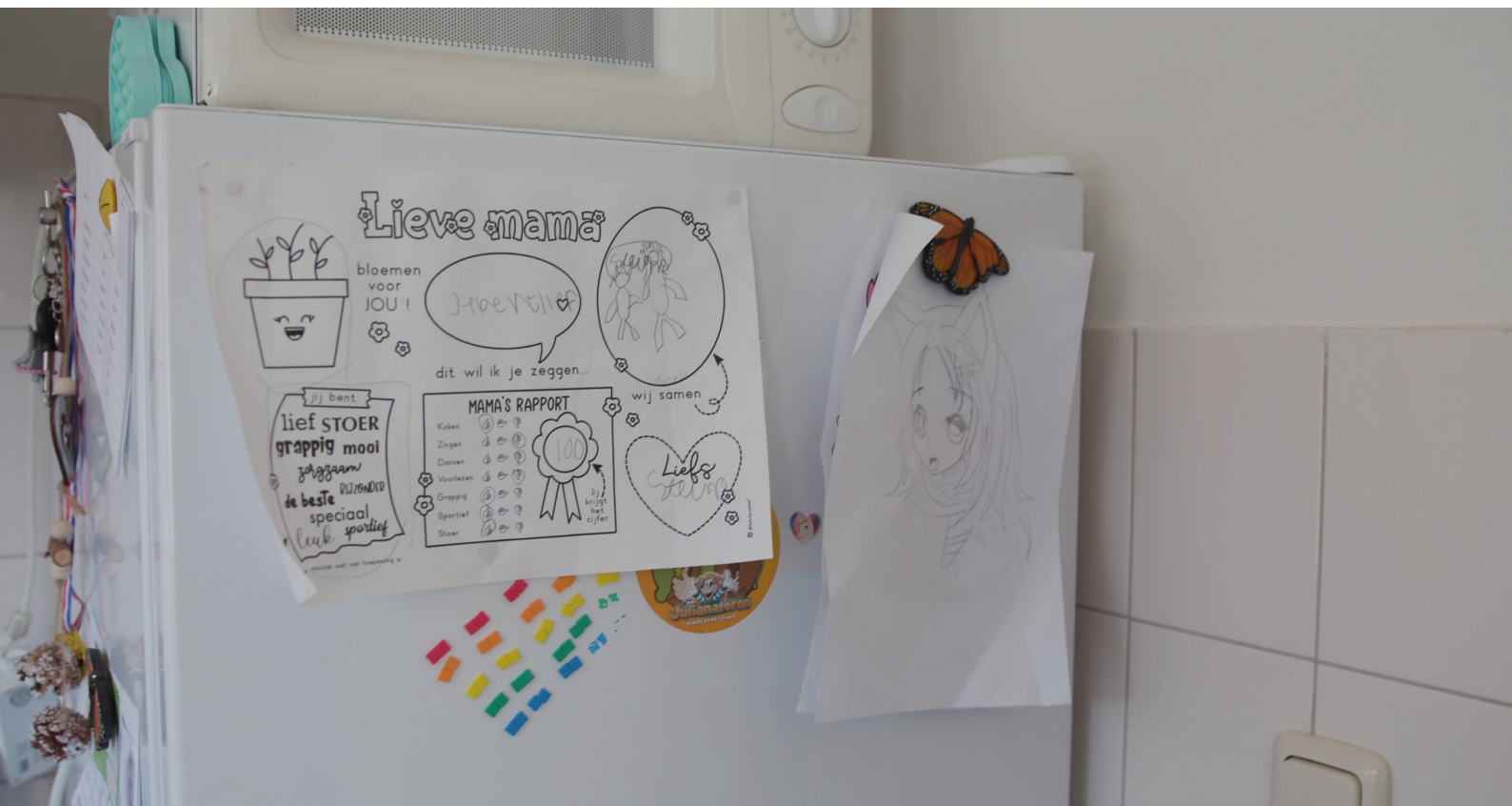
Inleiding

De realisatie van de documentaire Mama, Mag Ik Naar Huis Toe, is een traject dat al eind 2021 is ingezet. Ge Haans heeft FilmMoment benaderd om in samenwerking deze documentaire te realiseren. Documentairefilm makers Eline van der Kaa en Jesse van Venrooij hebben in samenwerking met Ge het filmplan ontwikkeld. In een latere fase is Emma de Waal betrokken geraakt om, in eerste instantie vanuit haar scriptie, een impactstrategie voor FilmMoment te ontwikkelen. Inmiddels is Emma zelf als impactspecialist vanuit FilmMoment verantwoordelijk voor de implementatie van dit impacttraject. In dit plan leest u de insteek van de film, onze werkwijze en motivatie, een korte omschrijving van de personages en wat we beogen te bereiken. Ook nemen we je mee in de impactstrategie. Hoe we die samen met partners uit het werkveld beogen te realiseren. Dit project wordt uitgevoerd door FilmMoment. Stichting Social Film is verbonden aan de projecten van FilmMoment als partner voor financiering en impact. Ethics Filmservice is verbonden aan het project als landingsplatform voor de inhoudelijke filmvertoningen gekoppeld aan de impactstrategie.

We zetten ons in om een artistieke, auteurs gedreven documentaire te maken met een stevige doelstelling om bij te dragen aan een verbetering van inzicht en het bieden van handelingsperspectief binnen pleegzorg aangaande de positie van ouders waarvan het kind uit huis is geplaatst en de samenwerking tussen ouders en pleegouders. Naast dit projectplan zijn er verschillende referenties, intentieverklaringen en samenwerkingsovereenkomsten

reeds getekend en afgesproken, die zijn niet in dit plan toegevoegd maar vanzelfsprekend op te vragen.

Dit projectplan is opgedeeld in drie onderdelen; de Film, de Impactstrategie en de Financiering. We sluiten af met een slotwoord.

De Film

Logline

Je kind wordt bij je weggehaald omdat je volgens anderen en instanties niet in staat bent om het zelf op te voeden. Hoe verdraag je dit? Hoe ga je hier als ouder mee om en wat is het beste voor je kind? Lukt het die ouder desondanks toch om tot een goede samenwerking met de pleegouders te komen?

Situatieschets

Donderdag 14 oktober 2022.

Een vies portiek, stalen trappen, muren die vol strepen en krassen zitten. Rommel op de grond, in alle hoeken ligt stof. De keuken is smerig, en de bank zit vol met kattenharen. Achter de bank staat een groot aquarium, althans het lijkt op een aquarium. Je kunt bijna niet meer door het glas heen kijken. Achter dat vieze glas zwemmen talloze kleine babyvisjes. Djeanna wrijft over het glas, liefkozend naar de babyvisjes, alsof het haar eigen kinderen zijn.

Onze eerste ontmoeting met Djeanna raakte ons. Gegrepen door haar bewogen verhaal, door haar openheid en positieve houding. Openhartig vertelt Djeanna ons over haar zoon die inmiddels 14 jaar geleden, toen hij twee jaar oud was, uit huis is geplaatst door jeugdzorg. In het uur dat we haar spreken komen alle emoties langs; kracht, kwetsbaarheid, pijn, vreugde, overwinning, verlies en trots.

“Ik wil mijn kind niet knel zetten tussen ons” - Djeanna.

Ze is nog steeds woest op jeugdzorg. Ondanks deze woede is ze in staat om het geluk van haar zoon boven haar eigen verlangen te plaatsen en de relatie met pleegouders zo goed mogelijk in stand te houden.

De Film

Een documentaire over pleegzorg vanuit het perspectief van ouders. Wat maak je door als je niet in staat blijkt te zijn om je eigen kinderen op te (mogen) voeden? Met welke stigma's en (zelf)verwijten krijg je te maken? En hoe herpak je jezelf en zorg je ervoor dat je toch rust vindt in wat je is overkomen en blijf je het belang van je kind zien? Wat voor impact heeft de uithuisplaatsing op jou als persoon en in je handelen?

Het oordeel over deze ouders is vaak hard in de samenleving. Falen als ouder is zowat het ergste wat je kan overkomen. Al deze ouders gaan gebukt onder gevoelens van schuld, schaamte en angst, maar is dat wel terecht?

We volgen drie moeders; Alexandra, Diana en Norely. Alle drie hebben ze een of meerdere kinderen waar ze niet meer zelf voor mogen zorgen. Maar er is (inmiddels) wel goed contact met pleegouders en een goede relatie tussen hen en hun kind. Toch was dit niet direct vanzelfsprekend en heeft het best een tijdje geduurd voordat dit is ontstaan. En zelfs nu, na een aantal jaar, is er nog veel ruimte voor verbetering en meer onderling begrip. Alle drie de moeders blijven met angsten zitten. Wat is het effect op hun huidige leven en de keuzes die ze maken?

Structuur & verhaalopbouw

We zijn als observeerder aanwezig bij de momenten wanneer de ouder contact heeft met pleegouders en het kind, maar ook op momenten dat de ouder juist alleen is. We laten vooral zien wat er gebeurt; wat het met ouders doet en wat de lastige, misschien ook mooie, momenten zijn die zij doormaken.

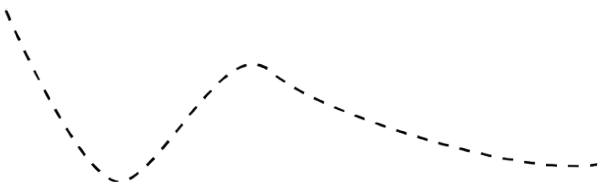
Vanuit vertrouwen en verbinding zijn we aanwezig bij deze families, zonder oordeel, dat moet voelbaar zijn in de beelden. Naast de observerende scenes gaan we een aantal keer in gesprek met de ouder. Wat is hun achtergrond? Hoe zijn zij zelf grootgebracht? Wat heeft gemaakt dat de uithuisplaatsing heeft plaats gevonden? Welke emotionele processen maken zij door? Hoe ervaren zij hun ouderschap in de loop van de tijd? Hoe ontwikkelt de relatie met pleegouders en pleegzorg zich? Zijn ze in staat om hun eigen verlangens van ondergeschikt belang te maken en wat is daar voor nodig? Hoe kijken ze zelf terug op de tijd van de uithuisplaatsing en hoe zien ze de toekomst?

Uiteindelijk maken we inzichtelijk hoe waardevol het is dat er geïnvesteerd wordt in een gelijkwaardigheid tussen ouders, pleegouders en instanties in het belang van het kind. We brengen in beeld dat een goede samenwerking tussen ouders en pleegouders bijdraagt aan een positieve ontwikkeling van het kind. En als de samenwerking stagneert wat voor effect dit kan hebben op het kind en een eventuele breakdown.

Personages

Diana

Diana is alleenstaande moeder en ze heeft zes kinderen. Haar jongste dochter woont nog bij haar thuis. Haar andere kinderen zijn uit huis geplaatst. Drie zijn er al volwassen. Haar zoon is samen met haar jongste dochter van dezelfde vader. Vader is ook nog in beeld en zoon woont in een pleeggezin. Het contact met dit pleeggezin en Diana is inmiddels hartstikke goed. Ze is zelfs blij dat haar zoon daar woont. Want zelf kan ze het niet overzien. Het lukt haar nu, met voldoende hulp, om voor haar jongste dochter te zorgen. Alhoewel dat soms ook moeilijk is. Want de angst dat ook haar jongste dochter uit huis wordt geplaatst is altijd aanwezig. Daardoor vindt ze het moeilijk om consequent op te voeden en soms echt op haar strepen te staan. Het effect van de uithuisplaatsingen is groot in het dagelijks leven van Diana. Toch doet ze enorm haar best. Maar is dat genoeg?

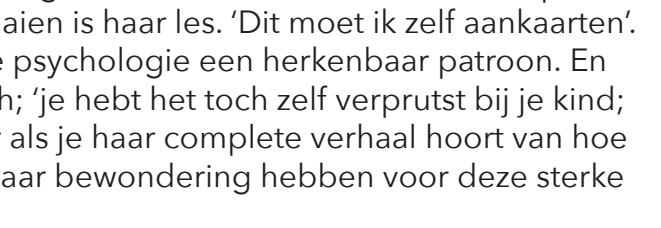

Aleksandra

Samen met haar vriend heeft Aleksandra drie zonen. Die wonen alle drie gewoon bij hun thuis. Haar jongste dochter heeft ze gekregen toen ze 19 was met haar ex. Toen was haar leven ingewikkeld. Zonder steunsysteem stond ze er alleen voor en met de verkeerde mensen in haar omgeving en schulden was het lastig om de juiste keuzes te maken. Haar dochter is bij haar weggehaald door toedoen van die verkeerde keuzes. Begeleiding of hulp in dit proces heeft ze nooit goed gehad. Natuurlijk ziet ze in dat het een onveilige situatie voor haar kind was. Alleen zit er nog veel wrok naar het systeem omdat er in haar optiek zeer onzorgvuldig is gehandeld. Inmiddels is haar dochter 14. Ze is geplaatst bij twee pleegvaders. Ook hier had ze geen stem in. Dit vond ze heel ingewikkeld dat twee mannen voor haar dochter gingen zorgen want 'hoe gaat dat als ze bijvoorbeeld voor de eerste keer ongesteld wordt?'. Het heeft lang geduurd maar inmiddels is het contact goed met pleegvaders. Die betrekken haar steeds vaker in de opvoeding. Hier heeft ze wel echt voor moeten vechten. Langzaam beginnen pleegvaders haar meer toe te laten. Inmiddels mag dochter soms ook bij haar thuis logeren. Dat gaat goed. Toch blijft ze zich ondergeschikt voelen en tegelijkertijd een soort waakhond voor het welzijn van haar dochter. En als die deurbel gaat... dan is haar eerste reactie altijd angst. Want stel je voor dat jeugdzorg weer voor de deur staat!

Norely

Norely heeft het volledige geaccepteerd dat haar zoon door pleegouders wordt opgevoed. Dat heeft wel wat voeten in de aarde gehad. Inmiddels is ze er oké mee. Ze is zich erg bewust van haar eigen handelen en vindt dat ze zelf de keus heeft gehad om het goed, of niet goed, te doen. Vanuit dat perspectief werkt ze nu heel hard aan zichzelf. Het contact met pleegouders is goed. Ze zijn lief voor haar zoon en lief voor haar. Haar zoon mag ook nu ook af en toe komen logeren. Norely komt ook naar gezamenlijke feestjes toe. Dat doet haar goed. Ze komt er achter dat ze zelf mag vragen naar meer betrokkenheid. Want dat gebeurt niet vanzelfsprekend. Ze mag er om vragen, ze mag van zich laten horen, ze mag laten merken dat ze ook een beeld heeft bij wat goed voor haar zoon zou zijn. Ze mag nog meer laten zien dat ze ook een opvoedersrol kan hebben. Dat komt je niet vanzelf aanwaaien is haar les. 'Dit moet ik zelf aankaarten'. Dat Norely de schuld zo bij zichzelf legt is vanuit de psychologie een herkenbaar patroon. En in eerste instantie ook voor de buitenwereld logisch; 'je hebt het toch zelf verprutst bij je kind; logisch dat je het nu niet zelf mag opvoeden'. Maar als je haar complete verhaal hoort van hoe het zover heeft kunnen komen, dan kun je alleen maar bewondering hebben voor deze sterke vrouw en hoe ze nu in het leven staat.

Research

Naast deze drie personages zijn er nog acht andere ouders die we in onze research hebben gesproken. Allen met een sterk en relevant verhaal. We onderzoeken nog de mogelijkheid om ook deze ouders in de campagne een plek te kunnen geven. Bij twee van hen hebben we ook al gefilmd. Mogelijk dat we dit soort fragmenten / korte items van meerdere ouders maken die we rondom de documentaire als onderdeel van de impacstrategie kunnen inzetten.

Motivatie van de makers & maatschappelijk belang

Het triggert ons om naar de stem van de ongehoorden te luisteren. De kant van een verhaal die je bijna nooit hoort. Nuance aanbrenge in bestaande beeldvorming en denkbeelden. Zo hopen we juist ook de kracht en liefde die elke ouder in zich heeft een plek te kunnen geven. We houden er van om langs de randen van het maatschappelijk debat te schuren zonder sensationeel te zijn. Jeugdzorg staat in de schijnwerpers. Het systeem wordt aangevallen omdat het lijkt te falen. Het is goed dat hier aandacht voor is. Ook binnen de pleegzorg (onderdeel van jeugdzorg) gaat het wel eens mis. Wij vinden het mooi om juist niet het systeem 'aan te vallen' maar om een emanciperende film te maken over de beleving van ouders, die je bijna nooit hoort of ziet. Uitgaande van de momenten die bijdragen aan een succesvolle samenwerking. Want zelf leer je door fouten, maar vooral ook van goede voorbeelden. "ook wanneer het niet lukt om als ouder je kind zelf op te voeden blijf je ouder." Een appél op pleegzorgprofessionals, beleidsmakers en ons als maatschappij om anders naar de rol van jeugdzorg, pleegzorg, pleegouder, de naasten en vooral ouders te kijken. Met als ultiem doel: het kind een zo goed mogelijke toekomst bieden binnen de (on)mogelijkheden die er zijn.

Diana

Impactstrategie

Doelen

De documentaire is de basis van een impactstrategie die is ontwikkeld om een veranderings-proces in gang te zetten.

In 2022 heeft Emma de Waal een uitvoerig onderzoek gedaan en concept ontwikkeld voor de impactstrategie. Dit document is het uitgangspunt om de hele impactcampagne op te bouwen. Er zijn drie Impactdoelen geformuleerd die we zorgvuldig onderzoeken en uitvoering aan gaan geven:

1. Een jaar na de première zijn zowel ouders, pleegouders als jeugd/ pleegzorg en beleidsmakers zich meer bewust van het belang van een goede samenwerking.
2. Een jaar na de première is de publieke beeldvorming over ouders waarvan het kind/ de kinderen uit huis geplaatst zijn meer genuanceerd.
3. Twee jaar na de première is er op basis van bevindingen een plan ontwikkeld om de samenwerking tussen ouders, pleegouders en jeugd/pleegzorg te bevorderen.

Als aanloop naar de strategie is er onder leiding van het Lectoraat Jeugd en Gezin van de Chris-telijke Hogeschool Ede een 0-metingsonderzoek gedaan naar de huidige beeldvorming in de maatschappij over ouders waarvan het kind uit huis is geplaatst. 9 Studenten Social Work hebben de huidige beeldvorming van ouders na een uithuisplaatsing vanuit verschillende perspectieven onderzocht en hebben dit verwerkt in een 0-metingsrapport. In samenwerking met het lectoraat wordt er na de impactstrategie een 1-meting uitgevoerd.

Doelgroepen

Voor het impacttraject werken we met vier primaire doelgroepen. Alle vier doorlopen zij een andere route in het impacttraject waarin er op verschillende momenten interacties tussen de doelgroepen worden gefaciliteerd.

De primaire doelgroepen zijn:

- *Ouders die te maken hebben (gehad) met uithuisplaatsing*
- *De maatschappij*
- *Jeugdzorg/pleegzorg medewerkers*
- *Beleidsmakers*

Naast deze primaire doelgroepen zijn er ook een aantal secundaire doelgroepen. Dit zijn doelgroepen die wij automatisch of via de primaire doelgroepen verwachten te bereiken en te betrekken, hieronder vallen de naasten van ouders, (potentiële) pleegouders en hulpverleners die elders bij het systeem betrokken zijn.

1. Zowel ouders, pleegouders als jeugd/ pleegzorg en beleidsmakers zijn zich meer bewust van het belang van een goede samenwerking.

Dit bereiken we door in samenwerking met PleegzorgNL en mogelijk de VNG in de 42 samenwerkende gemeentes een symposium te laten organiseren door de pleegzorgaanbieder uit elke regio waarin de film centraal staat. Waarbij zowel jeugdzorgprofessionals, beleidsmakers als ouders en pleegouders betrokken zijn. Deze events organiseren we bij voorkeur in samenwerking met een aantal partners waaronder de Christelijke Hogeschool Ede, Jeugdzorg/Pleegzorg Nederland en de pleegzorgaanbieders. Ouders met ervaring worden bij de symposia betrokken. Dit is belangrijk om de ouder te betrekken bij het gesprek en de drempel te verleggen voor andere ouders om ook het gesprek aan te gaan en op een constructieve manier mee te denken over deze samenwerkingen.

Ook zal de documentaire via het video-on-demand platform Ethics Filmservice aangeboden worden aan jeugdzorg/pleegzorgorganisaties en onderwijsinstellingen, inclusief ontwikkelde didactische en inhoudelijke ondersteuning. Hierdoor kan de film laagdrempelig ingezet worden binnen deze organisaties waarmee we langdurig impact kunnen maken door middel van de

2. De beeldvorming richting ouders nuanceren.

Een onderzoek van het lectoraat laat zien hoe er overwegend gereageerd wordt op ouders die hun verhaal over een uithuisplaatsing vertellen op internet. Hier zien we allereerst een opvallend groot verschil als het gaat om het soort uithuisplaatsing: Bij vrijwillige uithuisplaatsing zijn de reacties duidelijk milder en meer steunend. Bij een gedwongen uithuisplaatsing zijn er duidelijk meer reacties oordelend en negatief. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door een gebrek aan kennis over het onderwerp vanuit de maatschappij. Anderzijds is het een opeenstapeling van factoren waardoor ouders stigmatisering ervaren. Dit zijn onder andere de angsten van de ouders dat het stigma realiteit wordt en het aandeel van de media waarin voornamelijk extreme situaties uitgelicht worden waardoor er een negatieve beeldvorming ontstaat. Dit in combinatie met onwetendheid houdt de negatieve beeldvorming in stand. Door de ouders een gezicht te geven en ze te leren kennen als mens nuanceren we de beeldvorming over hen.

Door campagnematig de film, en aanvullende korte online video's, te delen en te agenderen willen we hier een landelijk bereik mee halen. Bij voorkeur met een uitzending op televisie (publieke of commerciële omroep), mogelijk een streamer en het momentum vinden om bij andere media-uitingen aan te sluiten zoals talkshows, radioprogramma's, etc. Mijn Kind Uit Huis of de Beweging van O zouden hier een zeer geschikte partners voor zijn.

3. Het ontwikkelen van een tool om de samenwerking tussen ouders, pleegouders en jeugd/pleegzorg te bevorderen.

Om de samenwerking en het belang daarvan ook op de langere termijn in het jeugdzorg/pleegzorgsysteem te implementeren ontwikkelen we in samenwerking met partners een tool (waar de film en fragmenten onderdeel van zijn) waardoor het werkveld handvatten krijgt om deze samenwerking te bevorderen. Samen met onze partners willen we deze tool implementeren bij betrokken organisaties en binnen het onderwijs, waaronder bij de post HBO opleiding Pleegzorg die wordt aangeboden door onze partner de Christelijke Hogeschool Ede.

Campagneperiode

De campagneperiode zal waarschijnlijk plaats vinden vanaf november 2024 tot en met april 2025. In deze periode zullen we in (bijna) iedere pleegzorgregio een symposia mede organiseren. Als afsluiting van de campagne doelen we op het Pleegzorg Symposium dat eens in de twee jaar wordt georganiseerd. Het doel is om de film daar te vertonen en de onderzoeken te presenteren maar voornamelijk om de tool/het instrument dat gedurende de campagne is ontwikkeld te presenteren.

Producten

De basis van de campagne is de film Mama, Mag Ik Naar Huis Toe. De beoogde lengte is 50 minuten. Daarnaast zullen er verschillende korte clips van andere ouders, aanvullend aan de film worden gemaakt met verschillende thema's rondom uithuisplaatsing. Dit worden minimaal vijf clips, maximaal 10, allen 2 à 3 minuten en kunnen online ingezet worden, zowel ter promotie van de film en campagne als bijvoorbeeld les-en-voorlichtingsmateriaal. Dit lesmateriaal zal in samenwerking met onder andere CHE en Ethics Filmservice ontwikkeld worden.

Distributie

Onderdeel van de impactstrategie is het distributieplan. Waar de impactstrategie zich vooral op live vertoningen met nagesprek focust is er ook een bredere distributie mogelijk met een follow up:

- Première Week van de Pleegzorg 2024
- Wens: Afsluitende vertoning Pleegzorg Symposium 2025.
- Minimaal 20 Vertoningen door heel Nederland met nagesprek in zalen, buurtcentra, etc.
- Minimaal 20 symposia bij de samenwerkende gemeentes. Voor ouders en professionals.
- Wens: T.V. uitzending op publieke of commerciële omroep.
- Wens: Plaatsing op een streamer (bijv. Cinetree of Videoland).
- Plaatsing op Ethics Filmservice.

Partners

Samenwerkingspartners

Om deze documentaire en impactcampagne te realiseren werken we samen met de volgende partijen:

Gé Haans	pedagoog, auteur en mede-initiatiefnemer
Stichting Social Film	mede-initiatiefnemer en financier
FilmMoment	mede-initiatiefnemer en projecteigenaar/verantwoordelijke
Sterk Huis	samenwerkingspartner op inhoud/research
De Oosterpoort	samenwerkingspartner op inhoud/research
De Combinatie	samenwerkingspartner op inhoud/research
Vigere	samenwerkingspartner op inhoud/research
CHE/Lectoraat Jeugd en Gezin	samenwerkingspartner op inhoud en onderzoek
Mijn Kind Uit Huis	partner in impact
Jeugdzorg/Pleegzorg NL	samenwerkingspartner in distributie & impact n.h werkveld

Financieringspartners

Diverse donateurs stichting Social Film | VSB Fonds | Pro Juventute Fonds | Oranjefonds Zorg voor Hart voor Brabant | stichting Tot Meer Geluk en Welzijn | Brabant C?

Daarnaast zijn er verschillende organisaties en personen die het belang van ons project onderschrijven en in intentie bereid zijn op gebied van kennis en/of netwerk en/of financiering en/of ambassadeurschap bij te dragen.

Ambassadeur

Martine Noordegraaf
Marcelle Hendrikx
Pleegzorg Nederland
Jeugdzorg Nederland

Planning

2021 - 2022	research, ontwerpen plan, ontwerpen impactstrategie en financiering
2023 - Q1 tm Q4	research, start productiefase en onderzoek 0-meting
2024 - Q1 tm Q3	productiefase, vervolg 0 meting, implementatie impactstrategie, financiering compleet, implementatie en ontwikkeling tool/instrument postproductie fase.
2024 - Q3 - Q4	start impactcampagne en distributie
2025 - Q1 en Q2	vervolg impactcampagne en distributie.
2025 - Q3 en Q4	afronding project, met verantwoording en impactverslag

Financiering

De totaalbegroting komt uit circa €195.000 euro inclusief 21% btw. Hierbij is niet de inzet van de partners gekapitaliseerd. Dit gaat dus om het productieproces van de film en het coördineren van de impactstrategie. In de bijlage is de begroting toegevoegd. De financiering is voor nu tot €80.000 euro gedekt door o.a. VSB fonds, Pro Juventute, Oranjefonds, stichting tot Meer Geluk en Welzijn en Zorg Voor Hart van Brabant. FilmMoment en Ethics Filmservice investeren in tijd en middelen, dat deels met distributie terug kan komen. Met Brabant C hopen we de begroting volledig sluitend te krijgen. De begroting voor Brabant C is aangepast naar circa €130.000 omdat enkel de financiering uit private rechtspersonene gematched wordt (€65.000) we vragen dan ook een mathhtingsbijdrage van €65.000 aan bij Brabant C.

Tot slot

We zijn al bijna drie jaar bezig met dit proces. Dat maakt onze motivatie alleen maar steviger en groter. Zeker nu we meerdere ouders, pleegouders en pleegzorgprofessionals ontmoet hebben voelen we de urgentie en meerwaarde van ons project. We zijn er van overtuigd dat we met deze filmproductie en impactstrategie met extra producten een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan een positief veranderingsproces, dat uiteindelijk bijdraagt aan een veiligere en prettigere toekomst voor veel pleegkinderen.

Referentiemateriaal

[Portret Monique 'Mama, Mag Ik Naar Huis Toe'](#)

[Portret Coby 'Er alleen voor staan'](#)

[Oproep vanuit stichting Social Film](#)

[FilmMoment](#)

[Social Film](#)

Link naar eerder werk:

[De Reizigers - Eline van der Kaa](#)

[Dokter Kees - Jesse van Venrooij](#)

['T Is Goed Zo - Jesse van Venrooij](#)

Coby

